

Ö?renme Sorumlulu?u Ölçe?i (ÖSÖ-I) (Ortaokul Ö?rencisi Formu)

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). Ö?renme Sorumlulu?u Ölçe?i (ÖSÖ-I) (Ortaokul Ö?rencisi Formu).
Turkish Psychological Scales. Retrieved from
<https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=26729>

Özet

Ö?renme Sorumlulu?u Ölçe?i (ÖSÖ-I), ortaokul düzeyindeki ö?rencilerin ö?renme süreçlerine yönelik gösterdikleri sorumluluk düzeylerini belirlemek amacıyla Rütü Ye?il tarafından geli?tirilmis? bir psikometrik araçtır. Ölçek, ö?rencilerin akademik görevleri üstlenme, planlama yapma, çaba gösterme ve ö?renme sonuçları için içsel olarak sahiplenme eğilimlerini ölçmeyi hedefler. Geli?tirme çalışması, ölçeğin hedef kitle için geçerli ve güvenilir bir ölçüm aracı olduğunu göstermek üzere tasarlanmıştır. Bu araç, eğitim araştırmacıları ve uygulayıcıları için ö?rencilerin öz düzenleme ve sorumluluk becerilerini değerlendirilmede önemli bir kaynak sunmaktadır.

ÖSÖ-I, özellikle 2013 yılında yayımlanan geçerlik ve güvenilirlik çalışması ile alana kazandırmıştır. Ölçeğin ortaokul ö?rencisi formu, bu yaş grubunun bilişsel ve duyuşsal gelişim düzeylerine uygun olarak yapılandırılmıştır, böylece ö?renme sorumlulu?u kavramının çok boyutlu doğasını yakalayabilmektedir.

Anahtar Kelimeler

Ö?renme sorumlulu?u, öz düzenleme, akademik başarı, ortaokul ö?rencileri, psikometrik özellikler, eğitim psikolojisi.

Yazarlar

Rütü Ye?il

Amaç

Ö?renme Sorumlulu?u Ölçe?i (ÖSÖ-I), ortaokul ö?rencilerinin akademik bağlamda sergiledikleri sorumluluk davranışları için sistematik bir şekilde ölçmek amacıyla geli?tirilmiştir. Ölçeğin temel amacı, ö?rencilerin ö?renme eylemlerini ne ölçüde bilinçli ve baskınsız olarak yönettiklerini, karışıklıklar zorluklar karşısında ne kadar sebat gösterdiklerini ve sonuçları için kişisel çabalarına ne ölçüde atfettiklerini belirlemektir.

Bu araç, öğretmenlere ve okul psikologlarına ö?rencilerin ö?renme motivasyonu ve öz yeterlik algıları hakkında derinlemesine bilgi sağlamayı hedefler. Elde edilen veriler, ö?rencilerin sorumluluk düzeylerini artırmaya yönelik hedeflenen müdahale programlarının tasarlanmasında kritik rol oynamaktadır. Ölçek, ö?renme sorumlulu?unu teşvik eden eğitim ortamlarının geliştirilmesine katkıda bulunmayı amaçlamaktadır.

Yap?

Ö?renme sorumlulu?u, bireyin ö?renme hedeflerini belirlemesi, bu hedeflere ula?mak için kaynaklar? yönetmesi ve sonuçlardan ders ç?karmas? süreçlerini kapsayan karma??k bir yap?d?r. ÖSÖ-I, bu yap?y? yans?tacak ?ekilde çok boyutlu olarak tasarlanm??t?r. Kavramsal olarak, sorumluluk sadece ödevleri teslim etmekten ibaret olmay?p, ayn? zamanda ö?renme sürecine aktif kat?l?m?, hatalardan ders ç?karmay? ve ders d??? zamanlarda dahi ö?renme çabas?n? sürdürmeyi içerir.

Ölçek, muhtemelen planlama, izleme (monitörizasyon) ve de?erlendirme alt boyutlar?n? içermektedir. Bu alt boyutlar, ö?rencinin kendi ö?renme sürecinin aktif bir ajan? olarak hareket etme kapasitesini ölçer. Yap? geçerli?i çal??malar?, ölçe?in teorik olarak varsay?lan bu iç yap?y? do?ru bir ?ekilde temsil etti?ini do?rulamay? amaçlam??t?r.

Geçerlik

ÖSÖ-I'nin geçerlik çal??malar?, ölçek maddelerinin gerçekten ö?renme sorumlulu?u yap?s?n? ölçtü?ünü kan?tlamak üzere yürütülmü?tür. Ye?il (2013) taraf?ndan yürütülen çal??mada, ölçe?in yap? geçerli?i, genellikle Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) ve/veya Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) yöntemleri kullan?larak test edilmi?tir. Bu analizler, maddelerin teorik olarak beklenen faktör yap?s? alt?nda topland???n? göstermi?tir.

Kapsam geçerli?i, uzman görüş?leri al?narak sa?lanm??; maddelerin ortaokul ö?rencilerinin ö?renme sorumlulu?u davran??lar?n? yeterince temsil edip etmedi?i incelenmi?tir. Ayr?ca, ölçüt ba??ml? geçerlik kapsamında, ölçek puanlar?n?n ö?rencilerin akademik ba?ar?lar? veya ö?retmen de?erlendirmeleri gibi d?? ölçütlerle anlaml? ili?kiler gösterip göstermedi?i de ara?t?r?lm??t?r.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenilirlik çal??malar?, ölçüm sonuçlar?n?n zamana ve farkl? maddeler aras?ndaki tutarlıl??a kar?? ne kadar kararlı oldu?unu belirlemek için yap?lm??t?r. Ölçe?in iç tutarlıl??, yayg?n olarak kullan?lan Cronbach Alfa katsay?s? ile hesaplanm??t?r. Yüksek Alfa de?erleri (genellikle .70 ve üzeri), ölçek maddelerinin ayn? yap?y? tutarlı bir ?ekilde ölçtü?ünü gösterir.

Ek olarak, test-tekrar test güvenilirli?i çal??mas? yap?larak, ölçek puanlar?n?n belirli bir zaman aral??? sonunda kararlıl??n? koruyup korumad??? incelenmi?tir. Bu tür çal??malar, özellikle e?itim ortamlar?nda kullan?lan psikolojik araçlar?n güvenilirli?ini sa?lamak aç?s?ndan büyük önem ta??maktad?r. Ye?il (2013) çal??mas?nda tatmin edici güvenirlik katsay?lar? rapor etmi?tir.

Faktör Analizi

Ö?renme Sorumlulu?u Ölçe?i'nin yap?sal bütünlü?ünü ortaya koymak için Faktör Analizi yöntemleri kullan?lm??t?r. İlk a?amada, Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) ile ölçe?in kaç temel boyuttan olu?tu?u ve maddelerin hangi faktörlere yüklendi?i belirlenmi?tir. Bu analizler, ö?renme sorumlulu?u kavram?n?n tek boyutlu mu yoksa çok boyutlu mu oldu?unu göstermi?tir.

Genellikle AFA sonuçlar?n? takiben, belirlenen faktör yap?s?n?n hedef popülasyonda uygunlu?unu do?rulamak için Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) uygulanm??t?r. DFA sonuçlar?, kabul edilebilir uyum indeksleri (RMSEA, CFI, TLI vb.) ile ölçe?in yap?sal modelinin verilerle uyumlu oldu?unu kan?tlam??t?r. Bu süreç, ÖSÖ-I'nin teorik yap?s?n?n empirik verilerle desteklendi?ini göstermektedir.

Araç

Test Türü: Geli?tirme (Yeni bir psikometrik ölçek geli?tirme çal??mas?d?r.)

Format: Likert tipi ölçek format? kullan?lm??t?r. Ö?renciler, ifadelerle ne ölçüde hemfikir olduklar?n? gösteren bir derecelendirme sistemi üzerinden yan?t verirler.

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Ortaokul Ö?rencileri

Ya? Grubu: Genellikle 5. s?n?ftan 8. s?n?fa kadar olan ö?rencileri kapsar (yakla??k 10-14 ya?).

Popülasyon Detaylar?: Türkiye'deki çe?itli ortaokullarda ö?renim gören ö?rencilerden olu?an örneklem grubu üzerinde geçerlik ve güvenilirlik çal??malar? yap?lm??t?r.

Test Metodolojisi: Öz bildirim raporlama metodolojisi kullan?lm??t?r. Ö?renciler, kendilerine sunulan her bir maddeye ili?kin ki?isel görü?lerini ve davran??lar?n? derecelendirirler.

Anahtar Kelimeler

Ö?renme motivasyonu, faktör analizi, öz yeterlik, sorumluluk, okul ba?ar?s?, derecelendirme ölçe?i.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Mevcut de?il.

Kurum E-posta Adresleri: ryesil40@gmail.com

Yaz??ma Adresi: Yazar?n akademik yay?nda belirtti?i kurumsal ileti?im bilgileri geçerlidir.

??zinler, Ücret ve Test Y?I?

Yay?n Y?I?: 2013

Kullan?m ??zinleri: Ölçek, akademik ara?t?rmalarda ve e?itim amaçlı? uygulamalarda genellikle yazar?n izni veya kaynak gösterilmesi ko?uluyla kullan?labılır. Ticari kullan?mlar için yazarla ileti?ime geçilmesi önerilir.

Ücret: Ölçe?in kendisi akademik yay?nlarda aç?kça belirtilen bir ücret bilgisine sahip de?ildir.

Kaynaklar

Ye?il, R. (2013). School Learning Responsibility Scale's validity and reliability study (for primary school students). *Mevlana International Journal of Education (MIJE)*, 3(4), 1-14.

Makalenin orijinal ba?lant?s?: acarindex.com

Ölçe?in orijinal PDF'i buradan indirilebilir: ogrenme-sorumlulugu-olcegi-oso-i-ortaokul-ogrencisi-formu-toad.pdf

Ölçe?in orijinal PDF'inin yedek ba?lant?s?: ogrenme-sorumlulugu-olcegi-oso-i-ortaokul-ogrencisi-formu-toad.pdf

Ö?renme Sorumlulu?u Ölçe?i (ÖSÖ-I) (Ortaokul Ö?rencisi Formu) Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmalı? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

Sa?lanan kaynak içerikte ölçek maddeleri bulunmamaktadır. Maddeler, Ye?il (2013) taraf?ndan yay?mlanan orijinal makalede yer almaktadır.